

Michal
Viewegh

Zpátky
ve hře

Druhé město

Druhé město

Michal Viewegh
Zpátky ve hře

Michal
Viewegh

Zpátky
ve hře

Druhé město

© Michal Viewegh, 2015
Illustrations © Josef Bolf, 2015
Design © ReDesign, 2015
© Druhé město – Martin Reiner, 2015

ISBN 978-80-7227-684-4

Křižovatka

...
...
... jsou mi
... se sám podi
... uvědomuji — p
... jak vstoupit do fil
... otom v šedesátých
... nplikovaly, protože
... ho zájmu o protifa
... zapotřebí věnova
... větu, ienz

Auto Oskarovy manželky Evy zastavilo před křižovatkou.

Z lesa právě vyšel jakýsi dlouhovlasý rocker s proutěným košíkem. Houbař-rebel, pomyslel si posměšně Oskar. Nevěř nikomu pod třicet. Dobrzdil obvyklé tři metry za Eviným volvem, aby dle známé (a dle jeho názoru velmi užitečné) poučky stále ještě viděl zadní pneumatiky vozu před sebou. Eva se naopak na auta před sebou doslova lepila, a to i za jízdy. Dneska taky. Přestože vezla obě jejich děti, jela navíc po všech úzkých lesních silnicích tak rychle, že si Oskar kladl otázku, jestli se ho náhodou nesnaží setřást. Poslední

dva týdny menstruačního cyklu, kdy je hladina progesteronu vysoká a estrogen je nižší, mají ženy sklon reagovat podrážděně a jsou rády o samotě. Takové kraviny si bůhvíproč pamatoval. Předse-
vzal si, že tu riskantní jízdu vytkne Evě co nejtakt-
něji. Měli před sebou čtyři dny tuzemské dovo-
lené (v červnu byli čtrnáct dní na Hvaru) a hádku
si rozhodně nemohli dovolit. Šipka s nápisem
Hrad1km ukazovala doprava, takže Oskar
zapravil pravou směrovku. Nemohl vyloučit, že si
jeho žena cedule nevšimla. Bylo to dokonce prav-
děpodobné. Směrovky, informační cedule i zá-
kazy obvykle přehlížela. Řídila se signály, které
pro něho byly neviditelné. Telepatii, například.
Nebo věřila, že stačí myslet pozitivně, vyzařo-
vat pozitivní emoce — a taky svět bude pozitivní.
Pokud člověk uvěří, že na přeplněném parkovišti
najde místo, to místo tam opravdu bude. Pro bez-
nadějného skeptika jako on se naopak žádný flek
nenajde. A tak dále. Evino nové volvo (koupil jí ho
k desátému výročí jejich vztahu) i nadále z nezná-
mého důvodu stálo, přestože ani zprava ani zleva
nic nejelo.

„Doprava, lásko!“ řekl polohlasem Oskar, jako kdyby ho Eva mohla slyšet.

Jenže místo aby konečně odbočila doprava, stáhla okénko a začala si cosi vykládat s tím křížencem Jima Morrisona a profesora Smotlachy. Oskar slovům takhle na dálku nerozuměl, ale vypadalo to na přátelský pokec. Mládenec se zešířil a usmíval. Zuby měl rozhodně pěkné.

„Táhni,“ promluvil znovu Oskar.

Houbař našťestí skutečně odešel, ale ještě se za Oskarovou zákonnou manželkou otočil a ve sele jí zamával. Eva pozdrav opětovala. Oskar se snažil zachytit ve zpětném zrcátku volva její pohled, což se mu vzápětí podařilo. Věděl, že ona ho ze své pozice vidí mnohem lépe, a proto se usmál. Má sakra tu ceduli přímo před sebou! pomyslel si současně. Vysunul ruku do jejího zorného pole a opakovaně ukázal doprava.

Zapnula levý blinkr.

„Proč doleva?!“ zvolal podrážděně a nevěřicně pozoroval, jak se předklání nad palubní desku, aby se ujistila, že nic nejede. „Ježišmarjá, nevidí, že blikám doprava?“ mumlal.

Zatroubil.

Evin pohled se vrátil do zpětného zrcátka.

Další úsměv už stál Oskara značné úsilí. „Dopra-va!“ slabikoval pomalu. Rukou šermoval směrem k ceduli na stromě. Naštěstí stále nic nejelo, takže zatím měli na tyhle absurdní manévry čas. Aspoň že tak, pomyslel si.

Eva vystrčila ruku z okénka a významně ukázala na několik aut parkujících vlevo za křižovatkou. Oskar si byl stoprocentně jistý, že jsou to obvyklí šetřílci, kterým těch směšných třicet nebo kolik korun parkovného stojí za to, aby se v odpoledním vedru vláčeli kilometr do kopce, nicméně jeho žena, již každý měsíc posílal na účet třicet tisíc (a mimo to platil veškeré výdaje spojené s provozem domácnosti), stále blikala doleva.

V příští chvíli se zád' volva pohnula vpřed. Doleva.

Oskar dlaní třikrát udeřil do klaksonu. Eva zabrzdila a vyklonila se ven. Ještě se usmívala. Vypadá pořád skvěle, musel uznat. Pořád ji miloval. To je na tom to nejstrašnější, říkal si. *I can't live*

with or without you. Stiskl tlačítko otvírání okna, a zatímco sklo bezhlučně sjíždělo dolů, rezignovaně čekal, co uslyší.

„Není tam místo!“ oznámila mu. Nebo tak něco.

Přední kola už samozřejmě natočila doleva, přestože ji snad stokrát upozorňoval, že při odbočování vlevo může být tenhle zlovyk smrtelně nebezpečný (pokud by do ní zezadu narazil nějaký nepozorný idiot, odhodil by ji přímo před protijedoucí auto). Jenže ona se nad jeho starostlivostí vždy jen usmívala. On ji varuje před možným ohrožením života dětí i jí samé — a ona se usmívá. Který z těch zatracených hormonů za tohle může? pomyslel si Oskar. Estrogen? Progesteron? Oxytocin? Proč ženy myslí tak, jak myslí? Ve stejnojmenné knize, kterou si loni ze zoufalství koupil, se mimo jiné dočetl, že oxytocin je *chundelatá vrnící kočička a dobrá čarodějka Glinda*. Kdyby s podobnou profesní přesností kreslil baráky, spadnou do čtrnácti dnů, přemítal. Levý blinkr volva dosud vzdorně blikal.

„Jak víš, že tam není místo?“ odpověděl.

Jenže ona na jeho odpověď nečekala. Buď ho neslyšela — nebo to jen předstírala. Volvo vyrazilo. Odbočila vlevo.

Připadalo mu to symbolické. Zpráva o jejich vztahu v obrazové zkratce. To podobenství doslova bilo do očí: koruny smrků a buků vytvářely na křižovatce hluboký stín, takže blikající směrovka byla vidět velmi jasně. Oskar v žádném případě nepředpokládal, že by to takhle viděla i Eva. Na podobenství ji moc neužilo. Na srozumitelná podobenství, opravil se v duchu. Snažil se to uchopit racionálně. Nepodlehnout tomu šílenství, které v něm — jako už tolikrát — začínalo klíčit. Možná to skutečně příliš dramatizuje. Možná je celý problém jenom v tom, že jedou dvěma auty. V sobotu byl povolán na Slovensko, aby vyřešil problémy na stavbě domu, který navrhoval, takže Eva musela s dětmi odjet sama — a on se k nim (po dlouhé a únavné zpáteční cestě) stihl připojit až ve chvíli, kdy už byly na cestě k hradu. Hrady ani zámky ho nezajímaly. Mrtvá architektura. Nekonečné plochy kamene, disproporčně velké věže; ojedinělé čisté linie ruše-

né bezpočtem přístaveb, přílepků a hospodářských budov. Z hlediska moderní architektury nuda.

Silnice za ním byla stále prázdná. Zapnul výstražná světla a čekal. Na co? říkal si. Volvo jeho ženy už parkovalo vlevo za křižovatkou. Děti na otce přes okno gestikulovaly, avšak Oskar zatím odmítal připustit, že by je následoval. On tedy doleva nepojede. Zatímco Eva vystupovala z auta, věnovala mu naoko udivený pohled. Samozřejmě ví, co se v něm odehrává, ale tvrdohlavě tu komedii hraje dál. Truchlohra zvaná manželství. Štěstí je pseudonym, pod nímž se skrývá despoticke náhoda. Kde tohle četl? Proč nemůže jít, popadnout ji za vlasy a odtáhnout ji zpátky za volant? Protože je civilizovaný. Protože své emoce umí ovládat. Děti už byly taky venku. Dělam to pro děti. Její nejčastější argument. Všechno dělala buď pro děti, nebo pro druhé. Pro něj už dlouho neudělala nic. Když v obchodě viděla svítivě zelené tričko, obratem je koupila kamarádce, která tuhle barvu údajně zbožňovala. Byla empaticke vůči všem — kromě něj. Věděla, že má v úterý v Praze důležitou pracovní schůzku, ale přesto

mu v pondělí z čiré roztržitosti sebrala jeho dálkový ovladač k elektrickým vratům, takže nemohl odjet. Seděl v autě, díval se na zavřenou dřevěnou bránu a vážně uvažoval, že se rozjede a prorazí ji (nakonec se dostal ven zadní brankou, k níž se probil přes trávník a Eviny zeleninové záhonky). Proč mu tyhle věci dělá?

Kdy naposledy udělala něco pro něj? Kdy ho například z vlastního popudu vykouřila? Jasně, on už ji taky pár let nevylízal, ovšem za to si mohla sama. *Otázka techniky*. Těchhle dvou slov se v životě nezbaví. Jednou k ránu, asi rok po svatbě, kdy se jejich vztah ještě blýskal jako plovoucí podlaha v domě nachystaném k předání klientovi, si v podnapilé erotické euforii povídali o prvních sexuálních zkušenostech; zničehonic mu nevyžádaně svěřila, že její první kluk Dominik ji pusou udělal do půl minuty.

„A proč to mně trvá dýl?“ plácl Oskar rovněž bez přemýšlení.

„To je jenom otázka techniky,“ odpověděla.

Vynesla nad jejich orálním sexem rozsudek smrti — a ještě ho vlastnoručně podepsala. Oska-

rův nešikovný jazyk byl popraven stětím (ten její vyvázl bez trestu); exekuce proběhla v časných ranních hodinách.

Oskar se tenkrát pro Evinu netaktnost (mírně řečeno) snažil najít veškeré polehčující okolnosti (dnes už si jen říkal, jak mohla z huby vypustit něco tak bezohledného), ale jakkoli se ujišťoval, že šlo o krutost nechtěnou, že ho jen chtěla (ano, velmi neobratně) uchlácolit, v hloubi duše dobře věděl, že od této chvíle bude už navždy žít se zahanbujícím, ponižujícím vědomím, že jakýsi šestnáctiletý Dominik to jeho ženě dělal pusou (a nejspíš nejen pusou) mnohem líp. A skutečně si na to vzpomněl pokaždé (nebo přinejmenším skoro pokaždé), když se všemu navzdory odhodlal sklonit své okoralé čtyřicetileté rty k jejímu klínu. Kdyby jí to uměl udělat líp, kdyby měl lepší techniku, říkal si nyní v autě trpce, kdyby kmital jazykem rychleji, nebo naopak pomaleji, kdyby její poštěváček cumlal silněji, nebo — co on ví — jemněji, možná by v jejich vztahu bylo leccos jinak. Možná by konečně vzala v potaz i jeho. Jeho názory a přání. Možná by s ním konečně začala věci konzul-

tovat. Kdo ví, třeba by se k tomu postupně prolí-
zal. Možná by se taky konečně zeptala, jestli mu
některé její návyky nevadí. A možná by konečně
připustila, že každý člověk je jiný, a že zatímco
pro ni půlhodinka sem nebo tam neznamená vů-
bec nic, on nedochvilnost bytostně nesnáší (a ale-
spoň někdy by přišla včas). A možná by nekupo-
vala výlučně jogurty, které chutnají dětem a jí,
a koupila by občas i ty, co chutnají jemu. A možná
by se taky podívala na datum na víčku a nedá-
vala by k snídani dětem potraviny, jejichž lhůta
trvanlivosti končí až za měsíc, nýbrž ty, které bu-
dou muset pozítří vyhodit. A taky by servírovala
oběd teprve ve chvíli, kdy už mají děti prostřený
stůl, a nikoli obráceně, takže by jim jídlo pokaždé
nevystydlo. A tak dále. Stokrát nic umožnilo osla.
A možná by se teď podívala do zpětného zrcátka,
uviděla jeho pravý blinkr a jela doprava na hrad —
a ne někam do prdele.

Byl podruhé ženatý; tohle manželství bylo
o třídu lepší než to první, ale jinak to bylo v ble-
děmodrém totéž. Většinu času Eva trávila s dět-
mi a s kamarádkami (a jejich dětmi). Vzájemně

se navštěvovaly, jezdily na výlety. Měly mapu turistických zajímavostí České republiky, v které kroužkovaly navštívené hrady a zámky (u každého kroužku bylo datum). Proč někdo potřebuje vědět, že byl osmnáctého srpna na hradě Houska? nechápal Oskar. *Mateřství ženu změni, protože doslova přetaví její mozek.* O tom Oskar rozhodně věděl svoje. Když odjela s dětmi na další výlet, doma mu obvykle nechala prázdnou lednici a tři dny staré špagety bolognese. Když o něj výjimečně projevila starost, zadělala před odjezdem těsto na chleba a dala je péct do malé domácí pekárny. Nečekané zvuky, které ten pekelný německý stroj následně několik hodin vydával, Oskara děsily. Tlumené drnčení, tajemné vrnění, pípání. Tóny jeho osamění.

Ve zpětném zrcátku si teprve nyní všiml za sebou stojící vínové octavie. Řidič nevěřícně vrtěl hlavou. S pronikavým zahoukáním jej zleva objel. „Polib si!“ ucedil Oskar.

V sedmnácti Evu pohlavně zneužil o generaci starší bratranec Ludvík (tvrdila, že se ji pouze pokusil zneužít, ale Oskar tomu nevěřil), a přesto

neuplynul měsíc, aby se o Ludvíkovi několikrát nezmínila. Jednou mu účastně líčila, jaké potíže řeší bratránek v práci, podruhé mu nenuceně vyprávěla, jaké legrační situace zažil chlípny příbuzný na vojně — a o týden později se dozvěděl, kam Ludvík jezdí rád na dovolenou. Neuvěřitelné! A když se po letech konečně ozval a vysvětlil jí, proč mu časté zmínky o Ludvíkovi nejsou zrovna příjemné, řekla dotčeně:

„To už bych nemohla mluvit o nikom!“

Tolik k její schopnosti empatie.

Po silnici za ním se blížilo další auto. Troubení už dneska bylo dost. Vypnul výstražná světla, zařadil rychlost, zkontroloval zpětné zrcátko a rozjel se.

Ve tváři cítil upřený pohled milované ženy, ale neotočil se.

Eva musela jet celou dobu před manželem, což nikdy neměla ráda. I dnes si v tom novém autě připadala jako v autoškole. Kdykoli se podívala do zpětného zrcátka, uviděla Oskarův zachmuřený, kritický pohled. Jede snad moc pomalu? říkala

si provinile. Nebo naopak příliš rychle? Opravdu nevěděla. Nechtěla, aby její řidičský styl působil ustrašeně, ale současně se snažila jet jako vždy klidně a zodpovědně, jenže Oskar i tak vypadal nespokojeně. A to o ní říkali, že je výborná řidička! Máma, kamarádky, Ludvík... Všichni kromě Oskara. Bylo to svým způsobem symbolické, napadlo nyní Evu, i v manželství se většinou cítila jako teď v autě. Jako žačka. Neuplynul den, aby neskládala nějaké zkoušky. Když nenakoupila ty správné věci, instruktor Oskar se mračil. Když přišla o patnáct minut později, instruktor Oskar s ní nemluvil dva dny... Nechápala to. Každou větu si musela předem promyslet, aby už zase neřekla něco špatně. Pořád musela být ve střehu. Bylo to vysilující. Proto trávila tolik času s kamarádkami. Pokaždé s sebou vzala i děti, aby měl Oskar doma klid. Neodvážila se mu přiznat, že dvacet čtyři hodin ve střehu být nevydrží. A to byla druhá věc: že se ho pořád tak trochu bála. Nebyl samozřejmě žádný hrubián (nikoho takového by si nevzala, dvouletý vztah s Dominikem byl pro ni dostatečným poučením), hlas zvyšoval jen výjimečně.

Bála se jeho nesouhlasných pohledů, jeho ironie, jeho mlčení. Nevyslovených výčitek. Bála se toho domácího dusna, které mohlo nastat kdykoli. Kvůli úplné maličkosti. Kvůli proslému jogurtu v ledničce. Kvůli nevinné zmínce o Ludvíkovi. Kvůli jediné větě. Bála se tázavých pohledů jejich dětí i jejich nápadně přehnaného veselí.

Cedule na stromě hlásila, že do cíle už zbývá jen kilometr. Zaplaťpánbůh. Byla ráda, že další zkušební jízdu má za sebou. Dala přednost houbařskému opozdilci — na houby se přece chodí ráno, nebo alespoň dopoledne. Stáhla okénko a nakoukla mu do košíku. Skoro samé hříby!

„Vidím, že rostou,“ poznamenala konverzačně.

Mladík přistoupil blíž.

„Ale musíte znát ty správný místečka.“

Flirtoval s ní, pochopila. Nemohl vědět, že v autě za ní sedí manžel. A taky nemohl vědět, že ona by na jeho flirtování nepřistoupila, ani kdyby tu byla bez manžela a bez dětí.

„My si je najdem,“ řekla.

Otočila se dozadu k dětem.

„Chcete, holky?“

Jejich souhlasné pištění houbařův úsměv rozšířilo. Připomnělo jí to, že se zapomněla objednat na to bělení zubů, jak ji žádal Oskar.

„Zaparkujte tady vlevo,“ poradil jí mladík.

„Za těmi auty?“

„Vemte to strání nahoru a nepotkáte ani živáčka. A určitě něco najdete.“

To znělo slibně. Houbař se rozloučil. Na odchodu jí ještě zamával. Potěšilo ji to, ale zároveň si uvědomila, že Oskar nejspíš žárlí. To jeho věčné podezírání ji uráželo. Žárlí na ni, přestože mu nikdy v životě nebyla nevěrná. Na rozdíl od něj! Kdyby měla myslet na všechny ty bytové designérky a mladé prodavačky z Flamantu, Ma Maisonu a Snel Furnitureu, musela by se užárlit. Tak si žárlení jednoduše zakázala. Vrátila se ke zpětnému zrcátku. Jejich oči se znovu setkaly. Naštěstí se Oskar usmíval. Když se usmíval, měla ho pořád ráda. Zkusmo zapnula levý blinkr. Zdálo se, že neprotestuje. Udělal jí tím radost. Blesklo jí hlavou, že by se dneska mohli pomilovat. Docela by si už dala říct. Podívala se do křižovatký a opatrně se rozjela, ale uslyšela zatroubení, a tak

šlápla na brzdu. Opožděně si uvědomila, že kola natočila doleva. A kruci! Vystrčila ruku z okénka a významně ukázala na volné místo za auty parkujícími vlevo za křižovatkou. Netvářil se nijak nesouhlasně, a tak se napodruhé rozjela. Znovu na ni zatroubil, ještě hlasitěji než předtím. Vyklonila se z okénka.

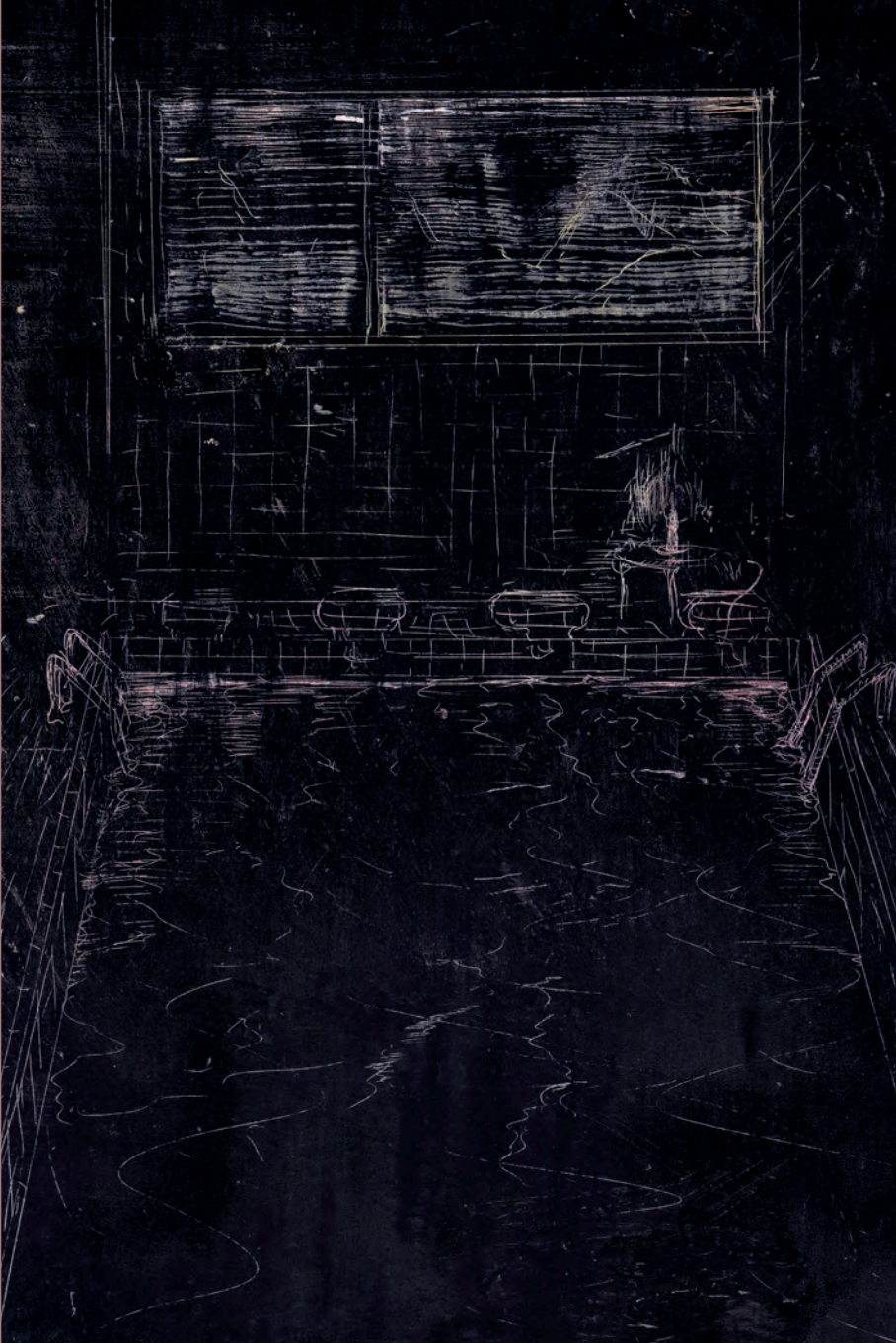
„Nepůjdem na houby?“ zavolala prosebně.
„Prý tu je skvělé místo!“

Kvůli nadšenému pištění dcerek Oskara neslyšela, ale byla si jistá, že prosebný tón zabral. Dojela je vínová octavie. Její řidič rozčileně rozhazoval rukama. Nechtěla blokovat provoz, a tak šlápla na plyn. Už se viděla v lese.

Úplně si představila ten božský klid.

Mrtvola
a zombie

Existuje něco smutnějšího než ráno po večírku?
říkal si Oskar.

Už od časných hodin ho budilo startování motorů i následné odjezdy hostů... a když se v jedenáct dopoledne konečně dopotácel z pokoje do hotelové restaurace a podíval se velkými okny do té hnusné podzimní mlhy, na původně zcela zaplněném parkovišti stál jen jediný vůz — ten jeho.

„To je nějaká hra na schovávanou?“ zeptal se mladé baculaté servírky, která ho bezpochyby slyšela přicházet a nyní mu vyšla vstříc. „Kde jsou všichni?“

„Už odjeli,“ sdělila mu s milým úsměvem.

Byla to pohledná brunetka, již podle Oskarova zkušeného odhadu bylo sotva dvacet.

„Všichni?“

„Ano. Už ráno.“

„Bez rozloučení?“ postěžoval si naoko Oskar. Servírka zaváhala.

„No, někteří se prý rozloučit chtěli,“ prozradila, „ale nemohli se na vás dobouchat.“

Oskar si to *bouchání* dokázal představit, nicméně to chápal. Kdo by chtěl opravdu budít chrápajícího opilce?

„Takže jsem poslední? Úplně?“

„Úplně,“ usmála se servírka.

„Není tu ani pan majitel?“

„Ne. Ale nechali vám tu mě... Prý se mám o vás postarat.“

Teď trochu zrudla, což Oskarovi neuniklo. Vážně je sexy, pomyslel si.

„To je mi vás líto,“ začal už bez okolků koketovat. „Tak mladá a už se má starat o mrtvolu...“

„*Slavnou* mrtvolu!“ řekla s ironicky našpulenými ústy.

Oskara to stejně potěšilo. Připadalo mu, že dívka pod bílou halenkou nemá podprsenku — ale nebyl si úplně jistý.

„A co kuchař? Taky nic?“ pokračoval v načaté konverzaci.

„Nikdo. V pondělí máme totiž zavřeno,“ vysvětlila mu. „Ale snídani vám samozřejmě udělám. Nebo spíš oběd,“ ujistila Oskara. „Šunkovou omeletu zvládnou...“

„Dneska je pondělí?“ vyjekl Oskar. „Ta oslava byla v sobotu, ne?“

„Začala v sobotu,“ zasmálo se bezelstně to děvče, „ale trochu se vám to protáhlo...“

„Ježíšikriste,“ hlesl Oskar. „Přijdu do pekla.“

„Ale ne,“ zatřepala vesele hlavou. „Vy prej jste nijak nezhrěšil.“

„Říkal kdo?“

Opravdu neměla podprsenku.

„Kolegyně. Ta zrzavá — pamatujete si ji?“

Žádnou zrzku si nevybavoval, ale to moc neznamenalo. Nevybavoval si nic.

„Matně,“ zalhal. „A kdo zhrěšil? Nezmínila se kolegyně?“